samenwerken in allianties,
netwerken en partnerships

common eye

Gemeente Oudewater
T.a.v. A. van der Lugt
Griffier gemeenteraad Oudewater
Postbus 100
3420 DC OUDEWATER

Common Eye BV
Professor Bronkhorstlaan 10
3723 MB BILTHOVEN
030-2072020
www.commoneye.nl

esther@commoneye.nl
06 - 57727580

OFFERTE

Betreft: Voorstel toekomstverkenning en evaluatie samenwerking/DVO

Datum 6 maart 2019

Geachte heer Van der Lugt,

Op 19 februari heeft u ons namens de begeleidingscommissie van raadsleden verzocht een voorstel te doen voor het begeleiden van een traject om te komen tot:

i. een scherp beeld bij het functioneren van de huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen Woerden en Oudewater;
ii. een beknopte verkenning van de samenwerkingsmogelijkheden in het kader van de relevante regionale ontwikkelingen.

In deze brief beschrijven wij graag ons voorstel.

1. Uw vraag

In de DVO ambtelijke ondersteuning Woerden - Oudewater uit 2015 is bepaald dat voor 1 juli 2019 een evaluatie van de DVO moet plaatsvinden. Op basis van de evaluatie kunnen afspraken worden gemaakt over een ongewijzigde voortgang of aanpassing van de overeenkomst. Eveneens is opgetekend dat vanaf 1 januari 2021 beëindiging van de overeenkomst mogelijk is. Dit kan per 1 januari van elk jaar met een minimale opzegtermijn van 18 maanden.

U hebt Common Eye gevraagd de evaluatie van de DVO uit te voeren. In het overleg met de commissie op 19 februari kwam naar voren dat uw raad in deze evaluatie ook graag de regionale context en (alternatieve) samenwerkingsmogelijkheden wil meenemen. Samengevat wenst u dus een evaluatie van de huidige DVO/samenwerking Woerden-Oudewater met daarnaast een "light" verkenning van de regionale context en alternatieve samenwerkingsvormen.

2. Onze aanpak

In navolging van deze vraag stellen wij een aanpak voor die bestaat uit twee modules. De aanvliegroutes en opbrengsten per module leiden gezamenlijk tot een gecombineerde eindrapportage met toekomstscenario's voor de gemeente Oudewater. Naast de activiteiten per module is er een aantal overstijgende activiteiten. In figuur 1 is het proces van onze aanpak schematisch weergegeven.

#1: Startbijeenkomst

In een startbijeenkomst met de begeleidingscommissie en de onderzoekers van Common Eye stellen we het plan van aanpak vast. Hierbij maken we afspraken over het tijdspad, inhoud en het plannen van bijeenkomsten, het

aanleveren van documenten, te interviewen gesprekspartners, de scope van de evaluatie, onderlinge communicatie gedurende het proces, aanspreekpunten en het uitnodigen van deelnemers voor sessies.

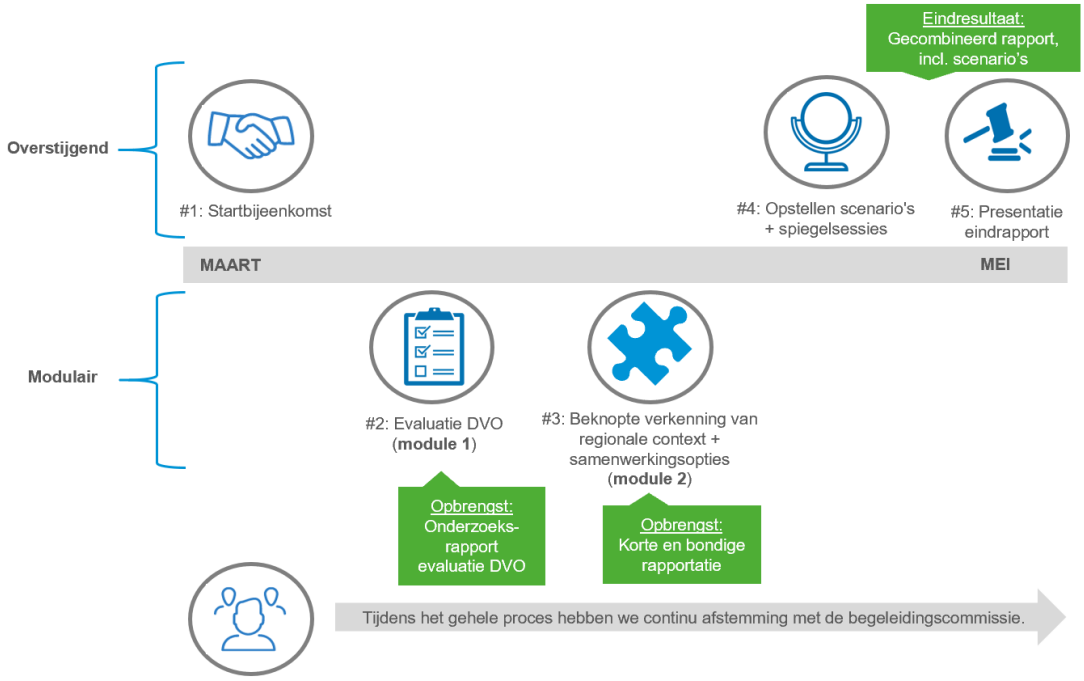

Figuur 1. De stappen per module afgezet in de tijd

#2: Evaluatie DVO (module 1)

Deze module betreft de evaluatie van de huidige samenwerking/DVO Woerden - Oudewater. Medio 2016 heeft Common Eye op verzoek van de gemeenteraad van Oudewater een eerste tussentijdse evaluatie uitgevoerd naar de samenwerking tussen Woerden en Oudewater en het functioneren van de DVO. Deze evaluatie heeft veel inzichten opgeleverd en heeft voor de raad aanleiding gegeven tot het opstellen van 10 kaders (najaar 2017) voor het College ten behoeve van de toekomstige samenwerking.

Voor de evaluatie in 2019 is het niet nodig om alle onderwerpen uit de eerdere evaluatie opnieuw in kaart te brengen. Denk bijvoorbeeld aan de ontstaansgeschiedenis van het huidige DVO en de onderlinge dynamieken in de eerste anderhalf jaar. In de huidige evaluatie leggen wij de focus op de ontwikkelingen in de periode 2017 - 2019. Ook gaan we expliciet in op de 10 kaders die in het najaar van 2017 zijn opgesteld.

De specifieke onderzoeksvragen zijn nog niet vastgesteld, maar wij kunnen ons voorstellen dat u antwoorden wenst op vragen als:

- In hoeverre worden de doelen die met de DVO (en de onderliggende UVO's) werden beoogd ook daadwerkelijk bereikt?
- Hoe ziet het governancemodel er op dit moment uit en hoe functioneert dit?
- Hoe worden op dit moment de onderlinge relaties tussen de verschillende actoren (colleges, raad, ambtelijke organisatie) ervaren?
- In hoeverre is de raad goed in staat haar kaderstellende, controlerende en vertegenwoordigende rollen uit te voeren?
- Welke verbeteringen of optimalisaties zijn mogelijk of wenselijk?

Tijdens de startbijeenkomst bespreken we samen met de begeleidingscommissie de vragen en kijken we naar eventuele aanvullingen. De evaluatie bestaat uit een aantal stappen die we hieronder schetsen.

Documentenanalyse
Tijdens de documentenanalyse worden relevante stukken geïnventariseerd en geanalyseerd. Dit helpt bij het beantwoorden van onderzoeksvragen en geeft input voor de individuele en groepsinterviews. We focussen met name op stukken vanaf 2017. In de startbijeenkomst verkennen we graag gezamenlijk welke aanvullende documentatie relevant is in het kader van dit onderzoek.

Individuele en groepsinterviews
Wij gaan vooralsnog uit van 6 individuele gesprekken met een aantal leden van het college van B&W van de gemeente Oudewater, de beide gemeentesecretarissen, een of enkele directeuren en een vertegenwoordiger van het college van B en W van de gemeente Woerden. Daarnaast voorzien we in 3 groepsgesprekken. Een groepsgesprek met (een vertegenwoordiging van) de raad van de gemeente Oudewater en twee groepsgesprekken met medewerkers vanuit de ambtelijke organisatie voor twee vooraf geselecteerde UVO's.

Raadplegen inwoners over dienstverlening
Eén van de vragen in deze evaluatie heeft betrekking op de dienstverlening van de ambtelijke organisatie, niet alleen aan het college en de raad, maar ook aan inwoners. Naast het bestuderen van alle beschikbare documenten zoals klanttevredenheidsonderzoeken (indien deze aanwezig zijn), stellen wij voor om inwoners direct te bevragen over dit onderwerp. Er zijn hiervoor verschillende mogelijkheden met vergelijkbare tijdsinspanning.

I. Methode van de 'razende reporters' waarin gedurende een dagdeel raadsleden, collegeleden en/of ambtenaren inwoners interviewen op vooraf geselecteerde plaatsen. Common Eye maakt hiervoor de vragenlijst en draagt zorg voor verwerking en analyse van data.
II. Het uitzetten van een korte vragenlijst onder een steekproef van inwoners die recent te maken hebben gehad met de dienstverlening van het samenwerkingsverband. Common Eye maakt hiervoor de vragenlijst en draagt zorg voor verwerking en analyse van data.
III. Het organiseren van een focusgroep (groepsgesprek) waarin we met een representatieve steekproef van inwoners in gesprek gaan over de dienstverlening.

Tijdens de startbijeenkomst overleggen we met de begeleidingscommissie welke vorm van raadpleging de voorkeur geniet. Eventueel kan in overleg ook gezocht worden naar een alternatieve vorm, uitgaande van een vergelijkbare inspanning.

Tussentijdse terugkoppeling eerste bevindingen
Na of tijdens deze interviewrondes zullen we een tussentijdse bijeenkomst beleggen met de begeleidingscommissie voor het tussentijds delen van onze eerste bevindingen. Dit geeft een "vinger aan de pols" over de resultaten en de mogelijkheid om deze verder aan te scherpen. Ook stemmen we het proces af om te komen tot het eindrapport.

Analyse en opstellen concept rapport
Gedurende en na de dataverzameling vindt analyse plaats van de bevindingen uit de voorgaande fasen. Deze analyse resulteert in het beantwoorden van de onderzoeksvragen en het formuleren van verbetermogelijkheden. Het conceptrapport wordt besproken met begeleidingscommissie, indien gewenst aangepast en definitief gemaakt.[1]

[1] Indien gewenst kan het rapport (eventueel zonder conclusies en aanbevelingen) worden voorgelegd voor ambtelijk en/of bestuurlijk hoor en wederhoor.

Module 1: Evaluatie huidige samenwerking

Inzet

- Documentanalyse
- Individuele interviews (6)
- Groepsinterviews (3)
- Raadplegen inwoners over dienstverlening
- Tussentijdse bespreking met begeleidingscommissie
- Bespreken concepteindrapportage met begeleidingscommissie

Resultaat

- Concept- en definitieve onderzoeksrapport

#3: Regionale ontwikkelingen en samenwerkingsvormen (module 2)

In deze module brengen we op basis van deskresearch in kaart:

a) wat de relevante economische en sociaalgeografische ontwikkelingen zijn in de regio en;
b) wat een kort en bondig overzicht wat er speelt in de regio op het gebied van samenwerking, van bestuurlijke fusies tot thematische samenwerkingen (bijv. binnen het sociaal domein of rondom de Omgevingswet).

Dit geeft inzicht in welke gemeenten iets met elkaar hebben, hoe samenwerking in de regio zich laat typeren en wat eventueel de mogelijkheden zijn voor regionale samenwerking in de toekomst (potentiële partners in de regio). Aanvullend zetten we verschillende conceptuele samenwerkingsmodellen tegen elkaar af. Denk hierbij aan matrixsamenwerkingen, gastheerconstructies, Shared Service Organisaties, ambtelijke fusies en herindelingen.

Module 2: Regionale ontwikkelingen en samenwerkingsvormen

Inzet

- Deskresearch

Resultaat

- "Light" rapportatie* met 1) relevante regionale ontwikkelingen, 2) samenwerkingsmogelijkheden in de regio en 3) inzicht in verschillende samenwerkingsmodellen

**Een 'rapportatie' is een korte, inhoudelijke PowerPoint die midden houdt tussen een rapport en een presentatie*

#4: Ontwikkelen scenario's en 2 spiegelsessies

Op basis van de input uit de evaluatie ontwikkelen wij een aantal toekomstscenario's. In een spiegelsessie met raadsleden en eventueel andere betrokkenen delen wij de bevindingen uit de evaluatie en reflecteren we op de scenario's. Tijdens de sessie scherpen we deze aan, gaan we in gesprek over de consequenties van de verschillende scenario's en verkennen we de voorkeursscenario's. De sessie heeft een verkennend en verdiepend karakter; er worden geen besluiten genomen en er hoeft geen overeenstemming te zijn over de voorkeursscenario's.

Ook organiseren we een tweede spiegelsessie om de resultaten uit de evaluatie van de gemeente Oudewater te spiegelen aan de evaluatie die simultaan plaatsvindt in opdracht van de gemeente Woerden. Te denken valt aan een sessie met een vertegenwoordiging vanuit beide gemeenten. Tijdens de startbijeenkomst met de begeleidingscommissie stemmen wij nader af hoe deze spiegelsessie eruit ziet en wie we hiervoor uitnodigen.

#5: Oplevering en presentatie eindrapport

De opbrengsten uit de evaluatie en de twee spiegelsessies verwerken we in een gecombineerd eindrapport.

Deze leveren we op aan en bespreken we met de begeleidingscommissie. We kunnen ons voorstellen dat er behoefte is om het evaluatierapport en wellicht ook de andere deelproducten te laten toelichten aan de raad of een van de forums. Dit stemmen we graag nader af.

3. Team, planning en begroting

Het team dat deze opdracht zal uitvoeren bestaat uit Esther Klaster en Freek van Berkel. Zij werken beiden als adviseur bij Common Eye en zijn gespecialiseerd in thema samenwerken binnen en tussen organisaties.

Esther Klaster heeft een stevige onderzoeksachtergrond en is gepromoveerd op een onderzoek naar regionale samenwerking. Als adviseur begeleidt, onderzoekt en traint zij samenwerkingsverbanden in sectoren als het onderwijs, de zorg en het openbaar bestuur.

Freek van Berkel heeft als onderzoeker en adviseur een sterke focus op strategie, innovatie en samenwerking in de publieke sector. Zo geeft hij samen met gemeenten vorm aan kern-, wijk-, en gebiedsgericht werken en heeft hij talloze (regionale) samenwerkingsverbanden helpen opzetten, evalueren en doorontwikkelen. Ook is hij in 2016 gepromoveerd op samenwerking en politieke druk rondom complexe infrastructurele projecten.

Om aan te sluiten bij de door u gewenste planning gaan wij uit van een doorlooptijd van ca. twee maanden met als gewenste einddatum 10 mei. Deze doorlooptijd is kort en voor het realiseren van de gewenste einddatum zijn wij afhankelijk van de beschikbaarheid van raadsleden, ambtenaren en collegeleden, in het bijzonder waar het gaat om groepsbijeenkomsten. Wij stemmen dan ook graag met u af over de precieze planning.

Onderstaande tabel toont de inspanning van de adviseurs per fase. Het totaal komt uit op 24,5 dagen.

	Fase	Aantal dagen (totaal voor twee adviseurs)
Overstijgend	Startbijeenkomst	1
Module 1	Deskresearch samenwerking	1
	Individuele interviews en groepsinterviews	6,5
	Raadplegen inwoners over dienstverlening	1,5
	Tussentijdse afstemming begeleidingscommissie	0,5
	Analyse en opstellen conceptrapport	4
	Werksessie begeleidingscommissie over bevindingen	1
	Definitief onderzoeksrapport	1
Module 2	Deskresearch regionale ontwikkelingen	2
	Opstellen rapportatie	1
Overstijgend	Ontwikkelen scenario's	2
	Twee spiegelsessies (incl. voorbereiding en verwerking)	2
	Oplevering en presentatie eindproducten	1
Totaal		**24,5**

Tabel 1: Tijdsbesteding per onderdeel

Het gemiddelde dagtarief van Esther Klaster en Freek van Berkel bedraagt € 1.250. Het totale honorarium voor de hierboven beschreven werkzaamheden bedraagt € 30.625.

Alle hierboven genoemde bedragen zijn excl. btw. De kosten zijn inclusief reis- en standaard bureaukosten, zoals kosten van telefonie, planning van afspraken, eenvoudig kopieer- en printwerk. Eventuele bijzondere kosten, die hierboven niet staan benoemd (bijv. bijzondere rapportages, uitgebreide secretariaatswerkzaamheden, bijzondere repro-opdrachten qua kleur, formaat of oplage, levering van boeken en ander kennismateriaal, bijzondere

accountantsverklaringen) brengen wij apart in rekening. Alleen daadwerkelijk gemaakte uren worden in rekening gebracht. U ontvangt maandelijkse een factuur op basis van de bestede uren. Op onze opdrachten zijn de algemene voorwaarden van Common Eye van toepassing.

Als u ons de opdracht verstrekt, verzoeken wij u een exemplaar van deze brief getekend per post of e-mail naar ons op te sturen.

We hopen u hiermee een passend voorstel te hebben gedaan en kijken uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Common Eye

Esther Klaster
Adviseur

Voor akkoord, d.d. _____

Gemeente Oudewater

Arjen van der Lugt
Griffier gemeenteraad Oudewater